

2S3 Akacja

2S3 Akacja (oznaczenie NATO – M1973) – samobieżna armatohaubica konstrukcji radzieckiej, z okresu po II wojnie światowej.

Pierwsze Akacje weszły na uzbrojenie Armii Radzieckiej w 1973 roku.

Po zakończeniu II wojny światowej w 1945 roku Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR) był uzbrojony głównie w holowane działa przeciwpancerne i samobieżne działa szturmowe. W tym samym czasie w krajach zachodnich oraz w Stanach Zjednoczonych (USA) istniały działa samobieżne przeznaczone do strzelania z zakrytych pozycji. Stopniowo artyleria samobieżna w tych krajach zaczęła wypierać holowaną. Niezbędność artylerii samobieżnej w konfliktach lokalnych stała się oczywista, dlatego w latach 1947-1953 przeprowadzono w ZSRR badania w celu stworzenia nowych samobieżnych haubic, ale w 1955 roku, na polecenie Nikity Chruszczowa, większość prac przerwano. Jakiś czas później Ministerstwo Obrony ZSRR doszło do wniosku, że strategiczna wojna nuklearna jest mało prawdopodobna, ponieważ doprowadziłaby do zniszczenia obu walczących stron. Jednocześnie lokalne konflikty z wykorzystaniem taktycznej broni nuklearnej mogły stać się bardziej realne. W takich konfliktach artyleria samobieżna miała niekwestionowaną przewagę nad artylerią holowaną.

Wraz z rezygnacją Nikity Chruszczowa wznowiono prace nad artylerią samobieżną w ZSRR. W tym czasie na uzbrojeniu USA była już samobieżna haubica M109 kalibru 155 mm. W 1965 roku na terenie lwowskiego poligonu, wojska radzieckie przeprowadziły manewry na wielką skalę przy użyciu systemów artyleryjskich z czasów Wielkiej Wojny Ojczyźnianej. Wyniki ćwiczeń wykazały niespójność posiadanej artylerii z wymogami współczesnego pola walki. W celu wyeliminowania zaległości radzieckiej artylerii samobieżnej Komitet Centralny Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego (KPZR) oraz Rada Ministrów ZSRR wydały w dniu 4 lipca 1967 roku dekret nr 609-201. Zgodnie z nim oficjalnie uruchomiono prace nad nową samobieżną haubicą kalibru 152 mm. W trakcie prac opracowano dwie wersje działa samobieżnego. Pierwsza oparta była na podwoziu systemu rakietowego 2K11 "Krağ" (z kolei utworzonej na podwoziu działa SU-100P), druga oparta była na perspektywicznym wówczas czołgu podstawowym T-64. W obu wersjach głównym uzbrojeniem była haubica 152 mm z balistami D-20. Zgodnie z wynikami prac stwierdzono, że dla nowej haubicy samobieżnej optymalny będzie układ z silnikiem z przodu. Jako podstawę ostatecznie zalecono wykorzystanie podwozia 2K11 produkowanego przez zakłady w Swierdłowsku. Haubicę skierowano do produkcji pod nazwą **2S3 "Akacja"**, miała ona trafić do pułków artylerii dywizji pancernych oraz zmechanizowanych, zastępując używane dotychczas haubice ML-20, D-1 i D-20.

Pierwsze dwa prototypy 2S3 ukończono w 1968 roku, w październiku roku następnego zakończono próby fabryczne. W tym

samym czasie, latem 1969 roku ukończono kolejne cztery pojazdy do prób terenowych. Podczas nich wykryto kilka wad konstrukcyjnych m.in. zbyt dużą zawartość gazów w przedziale bojowym podczas strzelania. Po dokonanych modyfikacjach, w 1970 roku rozpoczęto produkcję seryjną haubicy samobieżnej 2S3 "Akacja", natomiast w 1971 roku została ona przyjęta na uzbrojenie Armii Radzieckiej. We wczesnych latach 70-tych przeprowadzono prace związane z modernizacją haubicy, ponieważ podstawowa wersja miała pewne niedociągnięcia w układzie przedziału bojowego i konstrukcji mechanizmu ładującego.

W zmodernizowanej wersji oznaczonej **2S3M** zainstalowano jeden automatyczny podajnik, zamiast dwóch, co pozwoliło zwiększyć zapas amunicji z 40 do 46 pocisków. Dodatkowo zmieniono konfigurację i położenie włączów w tylnej części kadłuba oraz wieży, antenę radiową przeniesiono na dach wieży, radiostację R-123 zastąpiono radiostacją R-123M zmodernizowaną wersję produkowano w latach 1975-1987.

W 1987 roku rozpoczęto produkcję kolejnej zmodernizowanej wersji oznaczonej **2S3M1** w przeciwieństwie do 2S3M, strzelec otrzymał celownik panoramiczny 1P5. Interkom R-124 zastąpiono nowym 1W116. Radiostację R-123M zastąpiono radiostacją R-173. Ponadto wersja 2S3M1 została dodatkowo wyposażona w sprzęt 1W519 do odbierania informacji o komendach od starszego oficera baterii (MS0B). Produkcja haubic 2S3 "Akacja" trwała aż do rozpadu Związku Radzieckiego i została przerwana w 1993 roku, W ciągu zaledwie 23 lat produkcji wyprodukowano około 4 000 haubic 2S3 różnych wersji.

Opis konstrukcji

Głównym uzbrojeniem pojazdu jest armata 2A33 kal. 152 mm umieszczona w obrotowej wieży. Wieża została zamontowana na zmodyfikowanym podwoziu systemu raketowego 2K11 "Kąg". Kadłub został wykonany ze spawanych stalowych blach

walcowanych i jest podzielony na trzy przedziały: silnikowy, kierowcy oraz bojowy. Z przodu po prawej stronie kadłuba znajduje się przedział silnikowy. Po jego lewej stronie znajduje się przedział kierowcy z elementami sterującymi podwozia. W środkowej oraz tylnej części kadłuba znajduje się przedział bojowy na którego dachu na łożyskach kulkowych osadzona jest obrotowa wieża.

W wieży umieszczona jest armatohaubica 2A33 kal. 152 mm, po jej obu stronach znajdują się siedzenia załogi. Po prawej stronie, siedzenie ładowniczego, po lewej stronie z przodu wieży stanowisko strzelca oraz urządzenia celownicze. Za strzelcem mieści się siedzenie dowódcy. Miejsce dowódcy wyposażone jest w obrotową wieżyczkę zamontowaną na dachu wieży. W części rufowej wieży znajduje się przedział amunicji. W tylnej części kadłuba znajdują się dwa schowki na pociski do haubicy. Zasilanie haubicy podczas prowadzenia ostrzału można przeprowadzić z zewnątrz za pomocą specjalnych włączników rufowych. Grubość przedniego pancerza kadłuba i wieży wynosi 30 mm, a bocznego 15 mm.

Standardowy pocisk odłamkowo-burzący miał masę 43,6 kg i mógł być wystrzelony na maksymalną odległość 18,5 km, a ze wspomaganie rakietowym zasięg wzrastał do 24 km. Poza tym do dyspozycji były następujące rodzaje amunicji:

- pociski z ładunkiem jądrowym
- chemiczne
- pociski burzące HE
- pociski odłamkowo-burzące

- pociski rakietowe naprowadzane laserowo Krasnopol
- pociski dymne
- pociski oświetlające
- pociski agitacyjne
- pocisk przeciwpancerny HEAT

Państwo	ZSRR
Typ pojazdu	samobieżna haubicoarmata
Trakcja	gąsienicowa
Założa	6
Dane techniczne	
Silnik	1 x silnik wysokoprężny V12 chłodzony cieczą o mocy 520 KM (388 kW)
Transmisja	mechaniczna
Długość	8,4 m
Szerokość	3,2 m
Wysokość	2,8 m
Prześwit	0,4 m
Masa	bojowa: 27 000 kg
Moc jedn.	18,9 KM/t
Osiągi	
Prędkość	62 km/h
Zasięg	500 km (po drodze)
Pokonywanie przeszkód	
Rowy (szer.)	3,00 m
Ściany (wys.)	0,70 m
Kąt podjazdu	60
Dane operacyjne	
Uzbrojenie	
1 x haubicoarmata D-20 1 x 7,62 km	
Użytkownicy	

Algieria, Armenia, Białoruś, Kuba, Irak, Kazachstan, Libia, ZSRR/Rosja, Syria, Ukraina, Uzbekistan, Wietnam

Detale

Fot. Vitaly Kuzmin